

پاسخ نامه

نظام جدید انسانی

(۲۳) خرداد ماه (۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقت عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان	
فارسی	محسن اصغری، حنیف افحمرستوده، داود تالشی، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنجبخش زمانی، الهام محمدی، افشنین محی الدین، مرتضی منشاری، حسن وسکری	عمومی
دین و زندگی	محمد آقاد صالح، محبوبه ایتسام، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجد، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	

نام درس	نام طراحان	
اقتصاد	سارا شریفی، فاطمه فهمیان	اختصاصی
عربی، زبان قرآن	نوید امساکی، ابوالفضل تاجیک، حسین رضایی، عمال الدین صالحیان، احمد طریقی، محمد صادق محسنی، مسعود محمدی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، حامد مقدس زاده، ولی الله نوروزی	
تاریخ	میلاد هوشیار	
منطق و فلسفه	موسى اکبری، مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، فاطمه شریف زاده، مجید شمس آبادی حسینی، صدرا فاطمی، ستا فیروزه، فرهاد قاسمی نژاد، فرهاد علی نژاد	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتضی منشاری، محمد حسین اسلامی
دین و زندگی	دبورا حاتانیان	محمد رضایی بقا	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی
معارف اقلیت	فاطمه فهمیان	دبورا حاتانیان	صالح احصائی، سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی
اقتصاد	فاطمه فهمیان	سارا شریفی	معصومه شاعری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی ابراهیمی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدبی گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه آراء	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)

پاسخنامه

بروس سال بدهم

(مسن اصغری)

۸- گزینه «۴»

بازگردانی بیت گزینه «۴»، تو آن کسی هستی که از وی همه خرمی و سبزی خیزد.

نظر کدام سرو هستی؟ نفس کدام باد هستی؟

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: به غمت [سوگند می خورم] که هرگز ... .

گزینه «۲»: از این چه خوش تر [باشد = است]

گزینه «۳»: کدام خواب نوشین بده (بهتر) از این در تماشایی [است] که ... .

(زبان فارسی)

(اخشنین مفهومی)

۹- گزینه «۲»

گزینه «۲»: م (من را به تیر زنی): مفعول / م (به من خبر بده): متهم / ات (بر دست و کمانت دهم): مضافق الیه

تشریح گزینه‌های دیگر

بررسی نقش ضمیر در هر کدام از ایات:

گزینه «۱»: م (من را قبول کرده‌ای): مفعول / ات (دست از دامانت ندارم): مضافق الیه / م (من را به پایان بری): مفعول

گزینه «۳»: ت (تو را در بر کشیدم): مفعول / ت (گیسویت در تاب شد): مضافق الیه / ت (لب را بر لب نهادم): مضافق الیه

گزینه «۴»: ت (به جان تو سوگند می خورم): مضافق الیه / ت (از جان تو را دوست‌تر دارم): مفعول / م (سوگند من را باور کن): مضافق الیه

(زبان فارسی)

(کاظمی)

۱۰- گزینه «۳»

در بیت گزینه «۳» سه ترکیب وصفی و در سایر ایات چهار ترکیب وصفی وجود دارد.

ترکیب‌های وصفی این بیت: «شراب کهن، این پیر، پیر زنده دل» ← ۳ ترکیب وصفی
توجه: واژه «تازه» در این بیت «مسنده» است.**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «جام جهان‌نما، ضمیر منیر، آن جا، چه حاجت» ← ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۲»: «حسن عالم‌گیر، هر جا، هر غباری، این صحراء» ← ۴ ترکیب وصفی

گزینه «۴»: «دو عالم، هر که، لوای دیگر، هر کس» ← ۴ ترکیب وصفی

(زبان فارسی)

(مریم شمیرانی)

۱۱- گزینه «۴»

«بودن خدا در همه جا و همه گاه و این که مخلوقات جلوه‌گاه خداوندند» مفاهیم محوری عبارت صورت سوال است که در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» نیز این معنا را می‌توان یافته.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همیشه حاضری.

گزینه «۲»: همیشه آشکاری.

گزینه «۳»: در آفریده‌های خوبش تجلی کرده‌ای.

(مفهوم)

فارسی (۱)**۱- گزینه «۲»**

معنی درست واژه‌ها:

جولقی: زنده‌پوش و گدا و درویش / شهناز: گوشاهی از دستگاه شور / معاصی: گناهان (لغت)

(مسن و سکری - ساری)

(الف) توان: زیان یا آسیبی که شخص به خاطر خطاكاري، بى توجهي یا آسیب رساندن به دیگران ببیند. (د) ز: چله کمان، وتر (لغت)

(مسن و سکری - ساری)

۲- گزینه «۲»

املای صحیح کلمه «گذارد» است.

(اما)

(مسن اصغری)

۳- گزینه «۱»

غلطهای املایی و شکل درست آن‌ها:

لعیم ← لئیم / وقاحت ← وقاحت / قوک ← غوک / تقریض ← تقریظ

(اما)

(الهام ممددی)

۴- گزینه «۴»

«من زنده‌ام» از معصومه‌آباد / «اسرار التوحید» از «محمد بن منور» / «سمفوونی پنجم جنوب» از نزار قبانی / «قابل‌نامه» از عنصرالمعالی کیکاووس (تاریخ ادبیات)

(کاظمی)

۵- گزینه «۱»

«عهد» در هر دو مصراح فقط در معنای «بیمان» به کار رفته است و ایهام ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «بو» دو معنا دارد: ۱- رایحه، عطر -۲- امید و آرزو

گزینه «۳»: «نگران» دو معنا دارد: ۱- نگزند، ناظر -۲- مضطرب، ناراحت

گزینه «۴»: «دور از تو» دو معنا دارد: ۱- در هجران تو -۲- از تو دور باد (جمله دعایی) (آرایه)

(مریم شمیرانی)

۶- گزینه «۱»

م (=من): مشبه / شمع: مشبه به / سان: ادات تشیبی / به پایان رفتن: وجده شبه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: آفتاب حسن: اضافه تشیبی / رخ (مشبه)، چون (ادات تشیبی)، آفتاب (مشبه به)

گزینه «۳»: لب ماننده لعل / دندان مرجان است / سرشک، لعل و مرجان شد

مشبه ادات تشیبی مشبه به مشبه مشبه به مشبه مشبه به

گزینه «۴»: تشیبی ندارد. (آرایه)

دین و زندگی (۱)

(محمد رضایی‌قها)

«۱۶- گزینهٔ ۳»

قوانين و مقررات و روابط بین افراد بر پایهٔ پذیرش «من» ثابت بنا شده‌اند. اگر کسی را که بیست سال قبل، به جنایتی دست زده و اکسون دستگیر شده است، مجازات و محاکمه می‌کیم، بدان جهت است که او را همان انسان بیست سال قبل می‌دانیم، گرچه سنی از او گذشته و ظاهرش تغییر کرده است.

(دین و زندگی ا، صفحهٔ ۴۰)

(محمد رضایی‌قها)

«۱۷- گزینهٔ ۳»

امام علی (ع) در یکی از دعاهای خویش می‌گوید: «خداوندا تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری و برای اصلاح کار آنان که بر تو توکل می‌کنند (متولان) از خودشان آماده‌تری ... اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سرزنش کارها به دست توست.»

(دین و زندگی ا، صفحهٔ ۱۱۵)

(محمد رضایی‌قها)

«۱۸- گزینهٔ ۲»

خداوند عادل است و نیکوکاران را با بدکاران برابر قرار نمی‌دهد؛ از این‌رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آنچه استحقاق دارد، برساند و حق کسی را ضایع نکند. اما زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق این وعده را نمی‌دهد. عدل الهی در آیه «امَّا نَجَعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْفُقِيدِينَ فِي الْأَرْضِ ...» اشاره گردیده است.

(دین و زندگی ا، صفحهٔ ۱۶)

(محمد رضایی‌قها)

«۱۹- گزینهٔ ۳»

آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ سورهٔ بقره: «وَ بَعْضِي مِنْ گویند، پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاهدار، اینان از کار خود نسبت و بهره‌ای دارند و خداوند سریع الحساب است.» این افراد مصدقی از افراد مورد اشاره در آیه «مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثُوابَ الدُّنْيَا ...» هستند.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۷ و ۲۱)

(سیدهادی هاشمی)

«۲۰- گزینهٔ ۱»

خداوند در آیه ۱۶۵ سورهٔ بقره می‌فرماید: «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يَحْبُّونَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْشَدَ اللَّهُ بَعْضِی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند و آنان را دوست می‌دارند مانند دوست داشتن خدا و کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.»

(دین و زندگی ا، صفحهٔ ۱۲۴)

(مسنون فردایی - شیراز)

«۱۲- گزینهٔ ۴»

مفهوم مشترک (الف، د): از ماست که بر ماست مفهوم بیت (ب)، پرهیز از همنشین بد مفهوم بیت (ج): ظالم بعد از مرگ هم از ظلم خود دست برنمی‌دارد، همان‌طوری که عقاب قبل از مرگ شکاری کرده است. بعد از مرگ هم با پرهای خود به تیر کمک می‌کند تا تیر به هدف بخورد (ظالم همانند عقاب است).

(مفهوم)

(مسنون فردایی - شیراز)

«۱۳- گزینهٔ ۳»

در بیت این گزینه، شاعر باغ عدار معشوق یا چهره معشوق را توصیف می‌کند که بی‌گزاف، صد فصل در چهرهٔ معشوق وجود دارد. مفهوم بیت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» دگرگونی و تغییر روزگار است.

شرح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ «۱»: سبزی و بلبل در بهار جای خود را به خشکی و زاغ خزان می‌دهد.

گزینهٔ «۲»: خزان جای خود را به بهار می‌دهد.

گزینهٔ «۴»: بهار و خزان جای خود را با هم عوض می‌کنند.

(مفهوم)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

«۱۴- گزینهٔ ۴»

مفهوم بیت صورت سؤال «عادل در جهان مورد ستم واقع شد؛ وای به حال ستمکاران» است. این مفهوم را می‌توان از بیت گزینهٔ «۴» دریافت. معنی بیت گزینهٔ «۴»: حتی عدل و دادِ عادلان در این دنیا ماندگار نبود، جور و ستم شما نیز می‌گذرد.

مفهوم مشترک میان بیت صورت سؤال و گزینهٔ «۴»: نایاباری قدرت‌ها و دولتها

شرح گزینه‌های دیگر

بیت گزینهٔ «۱»: دعوت به دادگری / پرهیز از ظلم

بیت گزینهٔ «۲»: بیان زیبایی معشوق

بیت گزینهٔ «۳»: اگرچه عادل نبوده‌ام اما به سوی ظلم نیز نرفته‌ام.

(مفهوم)

(مسنون فردایی - شیراز)

«۱۵- گزینهٔ ۱»

در بیت (ب) در نکوهش افراط و تفریط است (رعایت اعدال)

شاعر در بیت (الف) گوشه‌گیری را ستایش می‌کند.

در بیت (د)، امروز را دریاب (اغتنام فرصت حیات)

در بیت (ج)، حیوان بر کسی که عاشق نیست فضیلت دارد (متعالی شدن با عشق)

(مفهوم)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۶- گزینه «۴»

گروهی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود ببرون برانند، در راهیابی قدم می‌گذارند که روز به روز بر سرگردانی و یاًس آنان می‌افزاید و برخی افراد معتقد به معاد به دلیل فورورفتگی در هوس‌ها، دنیا را عبود و هدف خود قرار می‌دهند.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(سید، احسان، هندی)

۲۱- گزینه «۴»

عقل با دوراندیشی ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند و وجودن با محکمه‌هایش ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد و خداوند در آیه شریفه «لا اقسام بالنفس اللوامة» به وجودن (نفس لومه) سوگند خورده است.

(نفس لومه)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۷- گزینه «۱»

بعد روحانی است که فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند (تعییرپذیری) و اگر به رذیلت‌ها تن داد، تا اعمق جهنم سقوط می‌کند.

(دین و زندگی ا، صفحه ۴۱)

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

۲۲- گزینه «۴»

امیرالمؤمنین علی (ع) در مورد اهمیت محاسبه می‌فرمایند: «من حساب نفسه وَقَاتَ على عيوبه و احاط بِذُنوبه: کسی که از نفس خود حساب نکند، به عیوب خود آگاه می‌شود و به گناهان خود احاطه پیدا می‌کند.» و حدیث نبوی «حاسِبوا انْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحاسِبُوكُمْ» نیز بیانگر اهمیت محاسبه است.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(مسن بیاتی)

۲۸- گزینه «۲»

از حضرت علی (ع) پرسیدند: باهوش ترین انسان کیست؟ فرمود: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب نکشد.»

از پیامبر (ص) پرسیدند: باهوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمود: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۳- گزینه «۴»

پس از این که بدکاران اقرار کردن به اینکه پیامبران بر ایشان دلایل روشنی آورده‌اند و این عقوبت، ناشی از اعمال اختیاری خود آن‌ها بوده است، فرشتگان تقاضای تخفیف آن‌ها را نمی‌پذیرند و درخواست‌شان را بی‌جا می‌دانند. پاسخ قطعی خداوند به آنان که درخواست بازگشت به دنیا را دارند، این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟

(دین و زندگی ا، صفحه ۹۷)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۹- گزینه «۲»

نوشیدن شراب (شرب خمر)، چه کم و چه زیاد حرام است و در زمرة بزرگ‌ترین گناهان شمرده شده است. خداوند در قرآن کریم درباره این عمل ناروا می‌فرماید: «ای مردمی که ایمان آورده‌اید؛ به راستی شراب و قمار و بتپرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است. پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید. شیطان می‌خواهد با شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز باز دارد.»

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۳۸)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۴- گزینه «۴»

جوان می‌تواند آرمان‌های بزرگ داشته باشد، آرمان‌هایی که از نوع پروازند، از نوع رفتان و صعود کردن، نه از نوع ماندن و در بالاتر زندگی دنیایی فرو رفتن. از این رو در این دوره نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می‌شود.

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۱۷)

(ممدر، خرهنگیان)

۳۰- گزینه «۳»

در صورت داشتن عذر شرعی، شخص مکلف باید تا سال بعد قضای روزه را بگیرد و اگر نگیرد، باید یک مدد غذای (۷۵۰ گرم گندم و جو و مانند آن) به فقره بدهد. برای این مقدار، اصطلاح کفاره استفاده نمی‌شود.

جاری شدن احکام نماز و روزه مسافر بر یک شخص سه شرط دارد: ۱- رفتن او بیش از ۴ فریخ شرعی و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۸ فریخ باشد. ۲- کمتر از ۵۰ روز و مانند. ۳- سفر برای انجام کار حرام مانند ستم به مظلوم یا بانهی والدین نباشد.

(دین و زندگی ا، صفحه ۱۴۳)

(ممدر، خرهنگیان)

۲۵- گزینه «۲»

با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود. پس زمینه‌ساز رسیدگی به اعمال، آماده شدن صحنه قیامت است که شامل حوادث «زنده شدن همه انسان‌ها» و «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است. اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال دیگران در قیامت قرار می‌گیرد.

(دین و زندگی ا، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

گزینه «۱»: نادرست است. تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران بر عهده بانک مرکزی است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: نادرست است. اوراق مشارکت از اسناد اعتباری بلندمدت است. افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید این اوراق، ضمن دریافت سود علی الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سرسید دریافت می‌کنند.

(اقتصاد، ترکیبی)

(کتاب آبی)

۳- گزینه «۴»

$$\text{میلیون ریال} = \frac{1}{2} \times 40 = 20 = (\text{ارزش مواد غذایی}) \times \frac{1}{2} = \text{ارزش پوشاش}$$

$$\text{میلیون ریال} = \frac{3}{4} \times 20 = 15 = (\text{ارزش پوشاش}) \times \frac{3}{4} = \text{هزینه خدمات ارائه شده}$$

$$\text{میلیون ریال} = 160 = 80 + 40 + 20 + 15 + 5 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{میلیون ریال} = \frac{1}{10} \times 80 = 8 = (\text{ارزش ماشین آلات}) \times \frac{1}{10} = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{هزینه استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{میلیون ریال} = 152$$

$$\text{تولید خارجیان مقیم کشور} - \text{تولید خالص داخلی} = \text{تولید خالص ملی} +$$

$$\text{تولید افراد کشور که مقیم خارج هستند} +$$

$$\text{میلیون ریال} = 152 - 5 + 12 = 159$$

$$\text{ریال} = 19 = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی)

(فاطمه غویمیان)

۴- گزینه «۱»

(الف) افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در یک سال

تولید در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در آن سال

هزار میلیارد ریال $= 350 - 450 = 4850$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم

هزار میلیارد ریال $= 5600 - 4500 = 1100$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

(ب) افزایش قیمتها $= 450 - 400 = 50$ در یک سال

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در آن سال

هزار میلیارد ریال $= 250 - 200 = 50$ = افزایش قیمتها در سال دوم

هزار میلیارد ریال $= 450 - 400 = 50$ = افزایش قیمتها در سال سوم

(ج) اعداد مربوط به تورم همان میزان افزایش قیمتها است که در قسمت ب محاسبه کردیم.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی)

(سara شریفی)

۵- گزینه «۲»

(الف) بهترین معیار برای سنجش رشد، میزان تغییرات شاخص‌های تولید کل

جامعه مثل درآمد سرانه یا تولید ناخالص داخلی - ملی (به قیمت‌های ثابت)

و یا نرخ رشد آن‌هاست.

(ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

اقتصاد

۳- گزینه «۲»

(فاطمه غویمیان)

(الف) عبارت گزینه‌های ۳ و ۴ مربوط به اصل ۴۶ قانون اساسی است.

(ب) عبارت مطرح شده در ارتباط با اصل ۴۴ قانون اساسی است.

(ج) در دهه دوم انقلاب اسلامی عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود. همچنین برای آغاز جهش اقتصادی و پر کردن عقب‌ماندگی‌ها نیازمند زیرساخت‌های اقتصادی لازم بودیم.

(اقتصاد، ترکیبی)

۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

درآمد سرانه بالاتر بیانگر میزان رفاه بیشتر است، که در سال ۸۴ بیش از سال‌های دیگر است.

$$\frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{\text{درآمد سرانه}}{\text{درآمد ملی}}$$

سال	درآمد ملی (به میلیون نفر)	جمعیت (به میلیون نفر)	درآمد سرانه (به ریال)
۸۴	۵۱۰۰	۶۰	۸۵
۸۵	۵۳۰۰	۶۵	۸۱/۵
۸۶	۵۴۰۰	۷۲	۷۵
۸۷	۶۳۰۰	۷۵	۸۴

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی)

۳- گزینه «۳»

(سara شریفی)

(الف) تخم مرغ به کار رفته در تولید سس مایونز: کالای واسطه‌ای

تراکتور: کالای سرمایه‌ای

یخچال در منزل: کالای بادوام

دارو: کالای ضروری

ماشین آلات کارخانه‌ها: کالای سرمایه‌ای

(ب) زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود برای پیشگیری از افزایش

قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در

گردش (سیاست پولی انقباضی - مانند فروش اوراق مشارکت) را به کار می‌گیرد.

سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در موقع

تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.

(ج) بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است. ماده واحده رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک

سال را مشخص می‌کند و تصریه‌ها دربردارنده ضوابط و مقررات خاص

مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در

بودجه است.

گزینه «۴»: صحیح است.

(د) بررسی قسمت «د» در گزینه‌ها:

د) نادرست است. اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا معروف به آسه‌آن با ده عضو، پس از آمریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا چهارمین منطقه قدرتمند تجاری در جهان بهشمار می‌رود.

ه) نادرست است. سازمان کنفرانس اسلامی در سال ۱۹۷۲ میلادی تشکیل شد. هرچند این سازمان نهادی صرفاً اقتصادی نیست، نهادهای فرعی اقتصادی مثل مرکز اسلامی توسعه تجارت، بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازارگانی اسلامی دارد.

و) نادرست است. نام اختصاری صندوق بین‌المللی پول (IMF) و سازمان تجارت جهانی (WTO) است.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل)

(کتاب آبی)

۳- گزینه «۳»

$$\text{سهم دهک هفتم} \times \frac{1}{4} = \text{سهم دهک اول}$$

$$\text{درصد } 12 = \text{سهم دهک هفتم} \Rightarrow \text{سهم دهک هفتم} \times \frac{1}{4}$$

$$\text{درصد } 15 = 3 \times \text{سهم دهک سوم} = 3 \times \text{سهم دهک ششم} + \text{سهم دهک چهارم}$$

$$15 = \text{سهم دهک ششم} + \text{سهم دهک چهارم}$$

$$3 = \text{سهم دهک چهارم} - \text{سهم دهک ششم}$$

$$18 = \text{سهم دهک ششم}$$

$$\text{درصد } 6 = \text{سهم دهک چهارم} = 3 \Rightarrow \text{سهم دهک چهارم} - 9$$

$$100 - (3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 9 + 12 + 15 + 21) = 100 - 70 = 30 = \text{سهم دهک نهم}$$

$$\text{درصد } 18 = 100 - 82 = 18 = \text{سهم دهک نهم}$$

ب) هر دهک ۱۰٪ جمعیت را به خود اختصاص می‌دهد:

$$\text{نفر} \times \frac{10}{100} = 7,000,000 \times 70,000,000 = 70,000,000 = \text{جمعیت دهک هشتم}$$

ج) دهک دهم از درآمد ملی را به خود اختصاص داده است. بنابراین:

$$\text{میلیون دلار} = 18,900 \times \frac{21}{100} = 18,900,000 = \text{میزان درآمد دهک دهم}$$

$$5) \quad \frac{21}{3} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد در کشور A}$$

هرچه شاخص توزیع درآمد بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن کشور نامناسب‌تر است؛ پس توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر است.

(اقتصاد، فقر و توزیع (درآمد))

(سارا شریفی)

۴- گزینه «۴»

حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

$$\text{واحد} = 250 = \text{سپرده دیداری} + \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{واحد} = 70 = \text{سپرده دیداری} (\text{موجودی حساب‌های جاری})$$

$$\text{واحد} = 180 = \text{سپرده غیردیداری} \Rightarrow \text{واحد} = 250 + 70 = 250 + \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{سپرده پس انداز} + \text{سپرده مدتدار} = \text{سپرده غیردیداری}$$

$$\text{واحد} = 115 = \text{سپرده پس انداز} \Rightarrow \text{سپرده پس انداز} = 65 \Rightarrow 180 = 65$$

$$\text{سپرده غیردیداری} + \text{سپرده دیداری} = \text{بدھی بانک به مشتریان}$$

$$\text{واحد} = 250 = \text{بدھی بانک به مشتریان}$$

(اقتصاد، بانک)

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: نادرست است. توسعه در کنار افزایش تولید بر تغییرات و تحولات کیفی دیگری نیز دلالت دارد و از این رو آن را می‌توان مفهومی کمی-کیفی دانست.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: نادرست است. هرگاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر رشد گام برداشته است.

ج) بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است. مواردی چون تقدیم، مسکن، بهبود فضای کسب و کار، وضعیت فساد و مبارزه با آن، استفاده از علم و فناوری، ابعاد زیست محیطی و آلایندگی‌ها، دسترسی به ارتباطات و فناوری اطلاعات، بزهکاری، مالکیت و ... در شاخص توسعه انسانی مورد توجه نیست.

گزینه «۴»: صحیح است.

د) رفاه اجتماعی با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها تحقق می‌یابد.

ه) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور بدست آورد.

و) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توامندسازی افراد و به ویژه مولد کردن آن‌هاست.

(اقتصاد، ترکیبی)

(سارا شریفی)

۵- گزینه «۵»

$$\text{ریال} \times \frac{25}{100} = 16,250,000 = \text{مالیات ماهانه فرد (الف)}$$

$$\text{ریال} = 65,000,000 - 16,250,000 = 48,750,000 = \text{مانده خالص ماهانه فرد (ب)}$$

$$\text{ریال} = 58,500,000 \times 12 = 585,000,000 = \text{مانده خالص سالانه فرد (ج)}$$

ج) نرخ مالیاتی مورد محاسبه «تصاعدی» است. در این نظام مالیاتی، نرخ مالیات با افزایش درآمد یا دارایی، زیاد و به عکس با کاهش درآمد یا دارایی کم می‌شود؛ به عبارت دیگر، افراد با درآمدهای بیشتر با نرخ کمتر و افراد با درآمدهای پایین‌تر با نرخ کمتری مالیات می‌پردازنند.

د) در صورتی که فرد $\frac{1}{6}$ مانده خالص ماهانه خود

$$\frac{1}{6} = 8,125,000 \times \frac{1}{48,750,000} = 8,125,000 = \text{ریال (ب)} \quad 48,750,000 - 8,125,000 = 40,625,000 = \text{ریال (ج)}$$

برای فرد باقی می‌ماند.

(اقتصاد، بودجه و امور مالی (ولت))

(سارا شریفی)

۶- گزینه «۶»

الف) نادرست است. تحریم‌های مالی مانند: مانع تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها است.

ب) نادرست است. در گذشته تحریم‌های تجاری بیش از تحریم‌های مالی رایج بود.

ج) صحیح است.

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه «۱»

«استغروا»: (فعل مضى) طلب آمرزش کردند (رد سایر گزینه‌ها) / «لذُّنُوبِهِم»: برای گناهان خوبش / «فَنَ»: چه کسی / «يَغْفِرُ»: می‌آمرزد / «الذُّنُوب»: گناهان را / «إِلَّا»: به جز، جز

(عربی (۱)، ترجمه)

۴۲- گزینه «۲»

«يَحْبَّ عَلَيْنَا»: بر ما واجب است، بر ما لازم است / «إِنْقادُ الْغَابَاتِ»: نجات جنگل‌ها (رد گزینه (۳)) / «فِي الطَّبِيعَةِ»: در طبیعت / «إِنْ»: اگر (رد گزینه (۴)) / «أَشْعَلَنَا»: روشن کنیم (رد گزینه (۴)) / «لَا أُطْفَنُهُمَا»: آن را خاموش نکنیم / «سَتَحْرُقُ الْأَشْجَارُ»: درختان خواهند سوخت (رد گزینه (۱))

(عربی (۱)، ترجمه) اضافی است.

۴۳- گزینه «۳»

«أَيَّامُ الصِّيفِ»: (در) روزهای تابستان (رد گزینه‌های (۱) و (۳)) / «الْمُحَافَظَاتُ الشَّمَالِيَّةُ»: استان‌های شمالی (رد گزینه (۳)) / «كَانَ كُلُّ مِنَا يَقُولُ»: هر یک از ما می‌گفت (رد گزینه‌های (۱) و (۴))

(عربی (۱)، ترجمه)

۴۴- گزینه «۴»

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمة صحیح عبارت: ما درستایش یا نکوهش اغراق نمی‌کنیم! گزینه «۲»: ترجمة صحیح عبارت: سخنی که نادان آن را می‌گوید، به من سود نمی‌رساند!

گزینه «۳»: ترجمة صحیح عبارت: آیا جانوری دیدی که سرش هرگز تکان نخورد؟!

(عربی (۱)، ترجمه)

۴۵- گزینه «۲»

عبارت «لا يَكْلَفُ اللهُ نَفْسًا إِلَّا وَسَعَهَا» به معنای: خداوند به کسی جز به انداره توانش تکلیف نمی‌دهد. یعنی خداوند متعال به هر کس به اندازه توانایی و استعدادش به او مسئولیت می‌دهد. مفهوم گزینه «۲» از مفهوم آیه شریفه، نسبت به گزینه‌های دیگر دورتر است.

(عربی (۱)، مفهوم)

۴۶- گزینه «۴»

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ماضیه: عرف؛ مضارعه: يُعرَفُ» نادرست است. مصدر از باب تفعیل است، نه تفعیل.

گزینه «۲»: «خبر» نادرست است.

گزینه «۳»: « فعل ماضی » نادرست است. فعل امر است.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و اعراب)

۴۷- گزینه «۳»

کلمه «قاتل» مصدر دیگر باب «مفاعله» بر وزن «فعال» و مفرد است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «العلماء» جمع مکسر و مفرد آن «العلمی» است.
گزینه «۲»: «البحار، فوائد» جمع مکسر و مفرد آنها «البحر، فائدة» است.
گزینه «۴»: «الأعمال» جمع مکسر و مفرد آن «العمل» است.
(عربی (۱)، قواعد اسم)

۴۸- گزینه «۴»
«ثلاثة» عدد اصلی است. در سایر گزینه‌ها: «الرابعة»، «الأول» و «ثامن» عدد ترتیبی هستند.
(عربی (۱)، عدد)

۴۹- گزینه «۱»
در گزینه «۱»، هیچ فعل معلوم وجود ندارد که به فاعل نسبت داده شده باشد.

تشرح گزینه‌های دیگر:
در گزینه «۲»، «اتبعوا»، در گزینه «۳»، «قال» و در گزینه «۴» «نفعل» فعل‌های معلوم هستند، لذا به فاعل نسبت داده شده‌اند.
(عربی (۱)، انواع بملات)

۵۰- گزینه «۳»
در گزینه «۳»، «عيّنی» فعل امر برای مفرد مؤنث مخاطب است و حرف نون جزء حروف اصلی فعل است و از نوع وقاریه نیست. در سایر گزینه‌ها نون وقاریه به فعل چسبیده است.
(عربی (۱)، انواع بملات)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۴»
هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است که شامل تمامی جنبه‌های فکری، مذهبی، سیاسی، اقتصادی، علمی، حقوقی و هنری می‌شود.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی)

۵۲- گزینه «۱»
گاهی برخی از آثار و بناهای تاریخی به صورت اتفاقی و اغلب در نتیجه فعالیت‌های کشاورزی و عمرانی و یا بروز پدیده‌های طبیعی مانند سیل و زمین‌لرزه از دل زمین نمایان شده و نظر باستان‌شناسان را به خود جلب کرده‌اند.
(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی)

۵۳- گزینه «۱»
باسستان‌شناسان درباره تقدم کشاورزی بر اهلی کردن حیوانات و یا بالعکس، نظرهای متفاوت دارند.
(تاریخ (۱)، یهودا در عصر باستان)

۵۴- گزینه «۱»
در نتیجه توسعه دریانوردی و گسترش تجارت خارجی در یونان باستان، طبقه‌ای از ثروتمندان و اشراف برآمدند و به جای شاهان، قدرت را در دست گرفتند.
(تاریخ (۱)، یهودا در عصر باستان)

فقط

بیان آموزی

(نیما پواهری)

«۶۴- گزینه ۴»

تعریفی که در نسبت با مصادیق مورد نظرش از جهتی اعم و از جهتی اخص باشد، دایره شمول آن با مصادیقش رابطه عموم و خصوص من و وجه دارد؛ و چنین تعریفی نه جامع است و نه مانع، مانند تعریف پرنده به حیوانی که پرواز می‌کند. (جامع نیست زیرا شامل پرنده‌گانی مانند شترمرغ نمی‌شود، مانع نیست زیرا شامل خفاش نیز می‌شود که نه پرنده بلکه پستاندار است.) (منطق، ترکیبی)

(موسی آبری)

«۶۵- گزینه ۴»

شرط دوم اعتبار قیاس بیان می‌کند که حد وسط در هر دو مقدمه نمی‌تواند دارای علامت منفی باشد. در شکل سوم قیاس اقتضانی حد وسط در هر دو مقدمه موضوع است؛ پس موضوع در هر دو مقدمه نمی‌تواند دارای علامت منفی باشد. (منطق، قیاس اقتضانی)

(موسی آبری)

«۶۶- گزینه ۴»

هرچند نتیجه این استدلال صحیح است اما مقدمه دوم آن نادرست است و خطای غیرصوری دارد؛ چرا که می‌دانیم بعضی فلزها جامد نیستند. توجه: دقت کنید که این استدلال شرایط اعتبار قیاس اقتضانی را دارد، فقط به دلیل نادرست بودن یکی از مقدمات نتیجه نادرستی می‌دهد. (منطق، سنبشگری در تفکر)

(فرهاد قاسمی‌نژار)

«۶۷- گزینه ۴»

برای تبدیل منفصل حقیقی به شرطی متصل لازم است، مقدم یا تالی قضیه شرطی متصل منفی باشد. مثال: یا این عدد طبیعی زوج است یا فرد است اگر این عدد طبیعی زوج است آنگاه فرد نیست (تالی منفی) / اگر این عدد طبیعی زوج نیست آنگاه فرد است (مقدم منفی) و برای مانعه‌جمع باید تالی قضیه شرطی متصل منفی باشد. مثال: یا امروز دوشنبه است یا چهارشنبه است. اگر امروز دوشنبه است آنگاه چهارشنبه نیست (تالی منفی). دقت کنید که نمی‌توانیم بگوییم اگر امروز دوشنبه نیست پس چهارشنبه است و فقط همان یک حالت است و در مانعه‌رفع باید مقدم منفی باشد. (منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی)

(موسی آبری)

«۶۸- گزینه ۳»

در این عبارت از وضع تالی (چیزی یاد می‌گیریم) وضع مقدم (درس می‌خوانم) نتیجه‌گیری شده است که مغالطه «وضع تالی» نام دارد. (منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی)

(فرهاد قاسمی‌نژار)

«۶۹- گزینه ۴»

چون تأثیر خویشاوندان (برادرم) و دوستان صمیمی از نظر روانی بر مخاطب بیشتر است. (منطق، سنبشگری در تفکر)

(نیما پواهری)

«۷۰- گزینه ۳»

در صورتی که بدون ذکر دلایل معتبر از احساسات افراد سوء استفاده شود، آن را مغالطه توسل به احساسات می‌نامند.

(منطق، سنبشگری در تفکر)

(میلار هوشیار)

«۵۵- گزینه ۴»

گزینه «۴»، از دستاوردهای تمدن مصر می‌باشد. (تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

(میلار هوشیار)

«۵۶- گزینه ۲»

داریوش بزرگ به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد. (تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

(میلار هوشیار)

«۵۷- گزینه ۱»

بالاگله پس از مرگ اسکندر، جنگ‌های داخلی میان سردارانش برای به دست گرفتن قدرت آغاز شد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

(میلار هوشیار)

«۵۸- گزینه ۲»

سیاست کورش بزرگ این بود که از طریق مشارکت دادن اقوام و ملت‌های تابعه در اداره حکومت هخامنشی وفاداری و پشتیبانی آنان را نسبت به خود جلب کند. (تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

(میلار هوشیار)

«۵۹- گزینه ۱»

حکومت هخامنشی با یکپارچه ساختن سرزمین‌های ثروتمند و متمندی که مردمان آن‌ها دارای تجربیات فراوانی در تولید کالاهای مختلف بودند، کمک شایانی به رونق اقتصادی و توسعه صنعت کرد. (تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

(میلار هوشیار)

«۶۰- گزینه ۴»

اساس تعالیم زرتشت بر یگانگی و پرستش اهوراهمزدا قرار دارد.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان)

منطق

(موسی آبری)

«۶۱- گزینه ۴»

در یک تصدیق یک وصف به چیزی نسبت داده می‌شود یا از آن سلب می‌شود.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: هر تصدیقی دارای حکم صادق و یا مطابق واقع نیست.

گزینه «۲»: هر تصدیقی به بررسی یک مفهوم نمی‌پردازد.

نکته: همه تعاریف یک تصور محسوب می‌شوند.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه)

(نیما پواهری)

«۶۲- گزینه ۳»

عبارت می‌تواند زمینه‌ساز یک ابهام و دوپهلو بودن معنا گردد: ۱. هیچ چیزی ارزشی به اندازه فکر کردن ندارد. ۲. هیچ چیزی ارزش آن را ندارد که به آن فکر کنی

(موسی آبری)

«۶۳- گزینه ۳»

در رابطه عموم و خصوص مطلق یک مفهوم عامتر و مفهوم دیگر خاص‌تر (منطق، لغت و معنا)

می‌باشد.

پاسخنامه

بروس سال یازدهم

فارسی ۲

«گزینه ۴»

معنی درست و اژدها:

ج) صلت: پخشش / د) پالیز: باغ، گلزار، کشتزار

(لغت)

«گزینه ۴»

سرزنش از معانی «ملالت» نیست.

ملات: سرزنش

(لغت)

«گزینه ۲»

(افشین مدن الین)

در گزینه ۲، «غما» نادرست است و باید به صورت «قضا» اصلاح شود: نمی‌توان تقدیر و سرنوشت را تغییر داد.

(اما)

«گزینه ۱»

(مرتضی منشاری- ار(بیل)

خالیگ و آشیز → خوالیگ و آشیز / مزلت و خواری ← مزلت و خواری / اترجیه و برتری ← ترجیح و برتری

(اما)

«گزینه ۴»

رواج چهارپاره از دوره مشروطه بوده و تاکنون ادامه یافته است.

(تاریخ ادبیات)

«گزینه ۲»

چشم نرم حس امیزی است یعنی «نگاه نرم» / تناسب: «گل و خار» و «با و چشم»

تشريع گزینه‌های دیگر گزینه ۱: تشخیص ندارد. / تناسب: «صیاد و شکار»

گزینه ۳: حسن تعیل ندارد. / تضاد: «راسرت رو و کچ رفتار»

گزینه ۴: تلمیح ندارد. / اوج آرایی: تکرار مصوت «»

(آرایه)

«گزینه ۱»

استعاره: کانون استعاره از اوهام
تشییه: مجلس اوهام (اضافه تشییه)کنایه: «گرم داشتن مجلس» کنایه از «پر رونق داشتن محفل» / آتش در جایی زدن»
کنایه از «ابود کردن»

(آرایه)

«گزینه ۱»

حرف «و» در هر دو مصراح بیت گزینه ۱، حرف «ربط» است و در این گزینه نقش تبعی «معطوف» به کار نرفته است.

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «خود» بدل از «تو» است.

گزینه ۳: «بنده» در بار دوم تکرار مستند است.

گزینه ۴: «ایین سروری» معطوف است.

(زبان فارسی)

«گزینه ۲»

(مرتضی منشاری- ار(بیل)

دواست به معنای «مرکب دان» و جوهر به معنای «مرکب» است و ترادف ندارند.

(زبان فارسی)

«گزینه ۳»

(کاظم کاظمی)

عالی: متمم / عشق: متمم (برای عالم افسرده مشاطه‌ای چون عشق وجود ندارد.)

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «آسمان» در گزینه ۱ مضافق‌الیه است، چون «را» نشانه فکت اضافه است: «... مانع گردش آسمان شود ...» نقش واژه‌های مشخص شده در گزینه‌های ۲ و ۴ درست است.

(زبان فارسی)

«گزینه ۱»

(مریم شمیرانی)

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: عمر اسب تازاند و گرد و خاک به هوا بلند کرد.

گزینه ۳: عمر و بازویش را بالا بردا.

گزینه ۴: آسمان از سهمناکی آن جنگ ترسید.

(مفهوم)

«گزینه ۱»

(ابراهیم رضایی مقدم-لاهیجان)

مفهوم بیت گزینه ۱: خشن خلق یا توصیه به خوش اخلاقی مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: ترک تعلقات و دعوت به کسب بینش است.

(مفهوم)

«گزینه ۳»

(مریم شمیرانی)

در صورت سؤال عزم و همت بر زور بازو ترجیح داده شده، در حالی که در گزینه ۳ شاعر معتقد است با زور بازو کارها پیش می‌رود.

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: پول و ثروت بهتر از زور بازوست.

گزینه ۲: بخت و اقبال بهتر از زور بازوست.

گزینه ۳: سعی و تلاش بهتر از زور بازوست.

(مفهوم)

«گزینه ۳»

(مسن اصغری)

در آیه صورت سؤال حضرت موسی (ع) و حضرت هارون (ع)، مورد خطاب واقع شده‌اند و از آن‌ها خواسته شده تا در مقابل دشمن و مخالف (فرعون) به نرمی و مدارا سخن گویند. این مفهوم «مدارا با مخالف» در بیت گزینه ۳ نیز مطرح شده است.

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: با دشمنان خود مدارا نکن (نرم سخن نگو): زیرا مغروف می‌شوند.

گزینه ۲: مفهوم مقابل آیه صورت سؤال است: در مقابل دشمن سرکش مدارا نکن

گزینه ۴: فریب ناتوانی دشمن مکار و حیله‌گر را مخوب.

(مفهوم)

«گزینه ۱»

(مسن وسلکی- ساری)

بیت نخست گزینه ۱ می‌گوید: «زمی که عاشق در راه عشق می‌خورد، مردم است که اگر این زخم نباشد برای عاشق غم و ناراحتی است.»

بیت دوم می‌گوید: «برای کشتن عاشق نیاز به شمشیر نیست، از معشوق برای او بگو، او (عاشق) خود جان می‌سپارد.»

تشريع گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: تقابل عشق و عقل و نیز چیرگی عشق بر عقل.

گزینه ۳: شنونده خوب سبب می‌شود که سخنور بهتر ارائه مطلب کند.

گزینه ۴: بازگشت به مبدأ اصلی و رهایی از نفس دنیا برای رسیدن به عالم بالا.

(مفهوم)

(محمد آخاخانی)

۹۲- گزینه «۳»

نهاد مقدس خانواده با آمدن فرزندان کامل می‌شود و آیه شریفه «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَذَّرَةً...» به فرزند‌واری اشاره دارد و عدم توجه به آن را نشانه ایمان به باطل: «فَيَبَاطِلُ يَوْمَونَ وَكُفُرٌ بِهِ نَعْمَتٌ (نه نشانه) خدا می‌داند: «وَبِعَمَّةِ اللَّهِ هُمْ يَكُفُّرُونَ».

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۲۰۸ و ۲۰۹)

(مهموره ایتسام)

۹۳- گزینه «۴»

تصمیم و پاکی اهل بیت از جمله امام علی (ع) از آیه تطهیر قابل برداشت است و اخوت، وصایت و خلافت ایشان از حادثه مراسم دعوت خویشان قابل برداشت است و انداز خویشان با مراسم دعوت خویشان ارتباط دارد.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۸۱ و ۹۰)

(مرتضی محسن کیمی)

۹۴- گزینه «۳»

- بناموند جامعه‌ای دینی براساس عدالت در حیطه عمل است.
- ایمان به خدای یگانه و دوری از شرک در حیطه ایمان است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(محمد رضا فرهنگیان)

۹۵- گزینه «۳»

در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستادن: تلاش برای برقراری عدالت و برابری ثروت را ملاک برتری نشمردن: مبارزه با فقر و محرومیت

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۶۹ و ۷۲)

(محمد رضا فاییانی)

۹۶- گزینه «۳»

اینکه طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافته‌ند، مربوط به چالش «تبذیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است؛ زیرا شاخصه‌های قدرت و ثروت، مربوط به سلطنت هستند.

اینکه حاکمان تلاش می‌کرند تا افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاقی از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه بر جسته برسانند، مربوط به چالش «ارانه الگوهای نامناسب» است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۱۵)

(امین اسدیان پور)

۹۷- گزینه «۳»

انتخاب شیوه‌های درست مبارزه: امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برخی گزینند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام را متنین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و حور بنی‌امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان (ع) به نسل‌های آینده معرفی گردد.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۳۶ و ۱۳۷)

(محمد آخاخانی)

۹۸- گزینه «۲»

اداره موفق رجامعه اسلامی: اولویت دادن به اهداف اجتماعی
آسان‌تر شدن هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی: مشارکت در نظارت همگانی

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۸۶)

(غیروزن نژادیف - تبریز)

۹۹- گزینه «۲»

تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر، یکی از علائم، پیروی از امام عصر (ع) است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۶۱)

(سید احسان هنری)

۱۰۰- گزینه «۴»

آیه ۲۶ سوره یونس: «نَ كَانَ يَرِيدُ الْعَزَّةَ فَلَلَهُ الْعَرَةُ جَمِيعاً»
بنای تعبیر پیامبر اکرم (ص)، جوان و نوجوانی که هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است به آسمان نزدیک است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۹۷ و ۲۰۰)

۲- دین و زندگی

۸۶- گزینه «۴»

طبق آیات سوره مبارکه عصر، راه خروج و رهایی از زیان همگانی که در عبارت «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آتَمُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّيْرَ» بیان شده، ایمان و عمل صالح و سفارش به حق و صبر است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۸)

۸۷- گزینه «۳»

آنکه در داوری به حکم طاغوت عمل می‌کنند، ایمانشان پنداری بشیست و شیطان آن را به گمراهی دور و درازی می‌برد. این مفهوم در آیه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْكُمْ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلَهُمْ ضَلَالاً بَعْدَ أَيَا نَدِيمَهَايِي کَسَانِ کَه گهان می کنند به آن جه بر تو نازل شده و به آن جه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می خواهند داوری به نزد طاغوت برند، حال آنکه به انان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می خواهد انان را به گمراهی دور و درازی بکشاند. بیان شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۵۹)

۸۸- گزینه «۲»

طبق آیه شریفه «وَمَا كَنَتْ تَتَلَوُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطَهُ بِيَمِينِكِ إِذَا لَأْرَتَابَ الْمُبْلِطُونَ: وَبَيْشَ از آن، هیچ نوشته‌های را نمی خواندی و با دست خود، آن را نمی نوشته که در آن صورت، اهل باطل به شک می‌افتادند، اگر پیامبر (ص) درس خوانده بود، جا داشت کج اندیشان در مورد الہی بودن قرآن به شک بیفتند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۴۹)

۸۹- گزینه «۲»

امیرالمؤمنین علی (ع) در «عهدنامه مالکاشتر» مسئولیت کارگزاران را بیان کرده است و فرماید: «... در به دست آوردن رضایت عموم مردم معی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد» و «... عدای افراد مورد اطمینان را نتخاب کن تا در رباره طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش هنند. سپس برای رفع مشکلات آنان عمل کن ... زیرا این گروه افراد محروم [بیش از دیگران به عدالت نیازمندند].»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۸۸)

۹۰- گزینه «۲»

روزی رسول خدا (ص) پس از بیان جایگاه علمی امیر مؤمنان علی (ع) فرمود: «دروغ می‌گوید کسی که می‌پندرد مرا دوست دارد، در حالی که دشمنی و کینه تو در دل اوتست، زیرا تو از من هستی و من از تو ... مُثُلٌ تو و امامان از فرزندان تو، مُثُلٌ کشته نوح است؛ هر کس بر آن سوار شود، نجات یابد و هر کس سرپیچی کند، هلاک شود.»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۹۹)

۹۱- گزینه «۲»

با توجه به آیه شریفه «وَمِنْ يَتَنَعَّجْ بِغَيْرِ الْإِسْلَامِ دِيَنًا فَلَنْ يَقْبِلْ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِینَ: وَهُرَّ کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زینکاران خواهد بود». خسروان اخروی به دلیل برگزیندن یعنی به جز اسلام است و این آیه بر یادنده پیروان انبیاء گذشته به پیروی از پیامبر اسلام (ص) تأکید می‌کند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۳۳۳)

(ولی الله نوروزی)

لیساعد: باید کمک کند» فعل امر برای غایب است که بر طلب دلالت دارد.
(عربی (۲)، قواعد فعل)

(سید محمدعلی مرتضوی)

گزینه «۱۰۹»
در گزینه «۳»، «علیاً» اسم معرفه (علم) است، نه نکره؛ پس توصیف نکره و جمله وصفیه نداریم.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لم تصوّرها» توصیفی برای اسم نکره «درجة» است.
گزینه «۲»: «یحسن» توصیفی برای اسم نکره «رجل» است.

گزینه «۴»: «قد اشتريناه» توصیفی برای اسم نکره «تفاحاً» است.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

(مسعود محمدی)

فعل شرط و جواب شرط، حتی اگر ماضی نیز باشد، فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری می‌تواند ترجیم شود.

گزینه «۱۱۰» تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معادل «لم یهملو» ماضی منفی است: «همال نکرده‌اند»
گزینه «۲»: معادل «لماً یذہب» ماضی منفی است: «نرفته است»

گزینه «۴»: معادل «لم یکن یحصل» ماضی استمراری منفی است: «کسب نمی‌کرد»
(عربی (۲)، شرط)

تاریخ (۲)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۱۱۱»
در عهد سامایانیان، ترجمه و تلخیصی از تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی توسط ابوعلی بلعمی انجام گرفت که از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۱۱۲»
از مشهورترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری صاحب کتاب فتوح‌البلدان اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۱۱۳»
سران مشرک که در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌کردند، با گسترش دعوت و گیرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، در صدد برآمدند که با پیامبر و مسلمانان مقابله کنند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کتنی تازه در تاریخ بشود)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۱۱۴»
قریش با بسیاری از قبیله‌های شبه جزیره عربستان و به طور خاص منطقه حجاز، روابط سیاسی و تجاری داشت و می‌توانست آن‌ها را علیه مسلمانان تحریک کند؛ بنابراین، در سال نخست هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد، رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کتنی تازه در تاریخ بشود)

عربی زبان قرآن (۲)

گزینه «۱۰۱»

«یقز»: می‌پرد / «الستنجاب الطائر»: سنجب پرنده (رد گزینه‌های ۳ و ۴)
«من شجرة إلى شجرة أخرى»: از یک درخت (از درختی) به درختی دیگر / «فتح»: باز می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «غشاء الخاص»: غشای خاص خود / «كالمظلة»: مانند چتر (رد گزینه ۱)

(عربی (۲)، ترجمه)

گزینه «۱۰۲»

«يعجبني عملك هذا»: از این کار تو خوش می‌آید، این کار تو مرآ به شکفت می‌آورد (رد سایر گزینه‌ها) / «تعذرین»: پوزش می‌خواهی / «كل ذنب»: هر گناهی (رد گزینه ۴) / «قد فعلت»: انجام داده‌ای (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۲)، ترجمه)

گزینه «۱۰۳»

«أَجَبَ» (بر وزن «يُجِبُ») فعل مضارع اول شخص مفرد است، نه اسم تفضیل، بنابراین ترجمة درست این گونه است:
«از میان بندگان خدا سودمندترینشان برای بندگان را دوست دارم!»

(عربی (۲)، ترجمه)

گزینه «۱۰۴»

چرا: «لماذا (لم)» / چشیده است: «قد ذاق» / دیگران: «الآخرین» / نیوود است: «لم تكن» / آن مسأله: «تلك المسالة»

(عربی (۲)، ترجمه)

گزینه «۱۰۵»

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تصدّر: تعارض» نادرست است. مصدر آن «معارضة» است.
گزینه «۳»: «من مصدر مزید ثلاثيّ» نادرست است. بر وزن «فاعل» است و از مصدر مجرد ثلاثي ساخته شده است.
گزینه «۴»: «فاعلله: ضمير «ه»» نادرست است. ضمير «ه» چسبیده به فعل، نقش مفعول (مفهول به) آن را دارد.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و اعراب)

گزینه آبی (۱)

حدث و تکلم = سخن گفت (با هم مترادف هستند).

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يَقْرَبُ ≠ يَبْعَدُ و البعيد ≠ القريب متضاد هستند. (نزدیک می‌کند، دور می‌کند - دور، نزدیک)
گزینه «۲»: «الحسنات ≠ السّيئات متضاد هستند. (خوبی‌ها - بدی‌ها)

گزینه «۴»: أحبّة ≠ عدّة متضاد هستند. (دوستان - دشمنان)

(عربی (۲)، مفهوم)

گزینه «۱۰۷»

با توجه به آیه شریفه در گزینه «۳»، در می‌یابیم که کلمه «خیر» در این جا اسم تفضیل و به معنای «بهترین» است.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

(نیما یوهری)

۱۲۳- گزینه «۳»

مابعدالطبيعه احکام و قواعدی را به دست می آورد که مربوط به خود هستی و وجود است، نه یک وجود خاص؛ مابعدالطبيعه قواعد «وجود» را بررسی می کند نه قواعد اشیاء را.

(میلاد هوشیار)

۱۱۵- گزینه «۱»

مهمنترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.

(تاریخ (۲)، تقویر اسلام هرگز تاریخ در تاریخ بشر)

(فرهاد علی‌ثمار)

۱۲۴- گزینه «۳»

دیدگاه هرالکلیوس، در تغییر و تبدیل هاست که اشیای گوناگون پدیدار می شوند.

(میلاد هوشیار)

۱۱۶- گزینه «۴»

پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند سرنوشت حکومت ساسانی را قطعی کرد.

(موسیٰ اکبری)

۱۲۵- گزینه «۳»

سقراط: «پیام سروش معبد دلفی آن بود که به ما بنمایند که تا چه پایه نادانیم».

(میلاد هوشیار)

۱۱۷- گزینه «۱»

محمود غزنوی در سال ۴۲۰ ق به ری که تحت حاکمیت آل بویه شیعه مذهب بود، حمله کرد و پس از تصرف آن، بسیاری از علماء و مردم شهر را به بهانه اسماعیلی بودن به قتل رساند و کتابخانه مهم آن جا را به بهانه وجود کتاب‌های فلسفی، به آتش کشید.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه)

(موسیٰ اکبری)

۱۲۶- گزینه «۴»

تشرح گزینه‌های دریگ:

گزینه‌های «۱» و «۲»: مابهای ای شناخت وی، سنگی در جهان است.
گزینه «۳»: امکان خطا وجود دارد؛ مثلاً شاید وی خیال کرده که سنگی در آن جاست.

(میلاد هوشیار)

۱۱۸- گزینه «۲»

بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه)

(نیما یوهری)

۱۲۷- گزینه «۱»

شناخت تجربی بر چند قاعدة عقلی مهم متکی است که دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد (پس پیش از حس مطرح شده‌اند) و از آن‌ها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت‌اند از: ۱ - پدیده‌ها خود به خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲ - هر پدیده، علتی و پیزه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. (اصل سنتیت علت و معلول) ۳ - طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند.

(میلاد هوشیار)

۱۱۹- گزینه «۳»

یکی از موقوفیت‌های نظامی صفویان در عصر شاه عباس اول، بیرون راندن پرتغالی‌ها از خلیج فارس بود. ایران در آن زمان فاقد نیروی دریایی بود، اما سپاه صفوی با کمک کشتی‌های انگلیسی توائیست سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس را که بیش از یک قرن در اشغال پرتغالی‌ها بود، آزاد کرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه)

(نیما یوهری)

۱۲۸- گزینه «۱۸

توجه و پژوهه به تجربه و بی‌مهری به تفکر عقلی، اشکالات متعددی را پدید آورد؛ زیرا اولاً تجربه، توانایی تبیین هر مسئله‌ای را ندارد (شک در شمول). ثانیاً مسائلی مانند خطاها تجربه، تغییرات علوم تجربی و تفاوت‌های موجود در تجربه انسان‌های مختلف، می‌توانست قطبیت احکام تجربی را از میان برد (شک در قطبیت و صحت). در هر حال چنین مشکلاتی سبب شد که واقع‌نمایی دانش تجربی بار دیگر با اشکال روبرو شود و جریان‌های دیگر فلسفی برای «تبیین جایگاه دانش تجربی» پیدا شود.

(میلاد هوشیار)

۱۲۰- گزینه «۱۰

در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م با احیای شهرها و رشد تجارت، به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه در انگلستان و فرانسه بر سر کار آمدند. این فرمانروایان به منظور ایجاد تمرکز و کاهش واپسیتگی به نیروی نظامی فنودال‌ها، اقدام به تشکیل ارتش منظم و دائمی کردند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطاً و عصر مدرید)

(نیما یوهری)

۱۲۹- گزینه «۷»

از نظر داروینیست‌ها اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه کرده به این دلیل نبوده که فضیلت‌گرایی در نهاد و فطرت او وجود داشته، بلکه به این دلیل بوده که انسان، ناچار وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده است.

(صدر، فاطمی)

۱۲۱- گزینه «۳»

تشرح گزینه‌های دریگ:

گزینه‌های «۱» و «۲»: همواره بعد از برخورد با یک مسئله بزرگ دچار «حریت» می‌شویم.
گزینه «۴»: «برخورد با مسئله اولین مرحله در رسیدن به یک دریافت فلسفی است.

(سنا فیروزه)

۱۳۰- گزینه «۱»

قوانین اخلاقی از نظر طبیعت‌گرایان قواعدی است که توسط بشر ابداع و اختراع شده برای اینکه بشر بتواند زندگی اجتماعی راحت‌تری داشته باشد. پس مانند قواعد طبیعی عالم خارج مانند قانون جاذبه نیست که کشف شدنی باشد.

(موسیٰ اکبری)

۱۲۲- گزینه «۱»

فلسفه فقط از هستی و قواعد آن بحث نمی‌کند، بلکه در هر موضوعی به بنیادی ترین مسئله‌ها می‌پردازد و دریاره آن‌ها تأمل می‌کند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شاخص‌های فلسفه)